

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Veterinaarseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnoõu (918 SE)

Hendrik Johannes Terras, regionaal- ja põllumajandusminister

Kadri Kabel, loomatervise ja –heaolu nõunik

Kadri Kaugerand, loomatervise ja –heaolu valdkonna juht

Maaelukomisjon, 01.06.2026

Muudatused veterinaarseaduses

A. Suure mõjuga muudatus:

Koera, kassi ja valgetuhkru kiibistamine ja registreerimine, lemmikloomaregister

B. Väiksema mõjuga muudatused:

1. Loomade identifitseerimise ja identifitseerimisvahendite nõuded;
2. Veterinaararstide registrisse andmete esitamine;
3. Loomataudidest teavitamine ja tõrje;
4. PRIA-le andmete esitamine;
5. Referentlabori tegutsemise alused.

A. Veterinaarseaduse muutmise peamine eesmärk

- Koerte, kasside, valgetuhkrute jälgitavuse tagamine ühtsetel alustel;
- Loomapidaja vastutuse rõhutamine;
- Varjupaikade ja KOV-ide koormuse vähendamine hulkuvate loomadega seoses;
- Varjupaikade tegevuse läbipaistvuse suurendamine;
- Loomaomaniku õiguste tagamine;
- Ebaseadusliku kaubanduse ja pettuste vähendamine;
- Loomataudide leviku piiramine;
- Loomade heaolu parandamine!

A. Koerte, kasside ja valgetuhkrute kohustuslik kiibistamine ja registreerimine, lemmikloomaregister

- PRIA loomade registri juurde luuakse riigi [lemmikloomaregister](#);
 - Alates 1.06.2027 kohustus koer, kass, valgetuhkur [märgistada mikrokiibiga](#), PRIA registris [registreerida](#);
 - Varjupaika sattuv loom registreeritakse [varjupaiga moodulis](#);
 - [Riigilõiv](#) 12 eurot looma **esmasel** registreerimisel ja loomapidaja vahetumisel;
 - Riigilõivu vabastus: riigiasutused, varjupaigad
- PRIA põllumajandusloomade register nimetatakse ümber [loomade registriks](#). Sellega seoses muudatused toiduseaduses ja vedelkütuse erimärgistamise seaduses.*

A. Kiibistamise ja registreerimise nõuded:

Loomapidaja:

- korraldab oma looma identifitseerimise mikrokiibiga – eeldus: veterinaararsti külastus;
- esitab registripidajale andmed enda ja looma kohta.

Veterinaararst:

- paigaldab loomale mikrokiibi
- esitab registripidajale andmed looma ja mikrokiibi kohta.
- **Üleminekuperiood** praegustele loomapidajatele: **1.01.2029**
- Andmete **esitamise** ja muudatuste korral **ajakohamise** tähtaeg: kolm päeva.

A. Miks on vajalik riigi lemmikloomaregister?

- Üks üleriigiliselt kasutatav register;
- Ühtsed andmenõuded;
- Varjupaikade ja KOV töö lihtsustamine, tulemuslikkuse tõstmine;
- Järelevalve võimekus – PTA, PPA, MTA;
- Isikuandmete kaitse;
- Jätkuarenduste potentsiaal;
- Tulevased EL nõuded (koerte ja kasside heaolu ja jälgitavus).
- *Andmed kantakse üle praegu kasutatavatest registritest, loomapidajale kulu ei teki.*

A. Muudatuste mõju

- Loomapidaja: veterinaararsti kättesaadavus ?, kulu ↑↓, isikuandmete töötlemine ↑
- Veterinaararst, kiipide turustaja: haldus-/töökoormus ↑, töötasu ↑, sotsiaalne mõju ↑
- Varjupaik: halduskoormus ↑, töökoormus ↓
- KOV: kulu ↓, töökoormus ↓, ülesannete hulk ↓, teenuste pakkumine elanikele ↑
- PTA, PPA, MTA: järelevalvevõimekus ↑
- REM, PRIA: kulu ↑↓, töökoormus ↑, ülesannete hulk ↑
- Koerad, kassid, valgetuhkrud jm lemmikloomad: heaolu ↑
- Lemmikloomaregistri platvormi pakkujad: haldus-/töökoormus ↓↓

Kokkupuude 899 SE (LoKS) – *varjupaiga tegevusloa nõue* → ligipääs → isikuandmed

B. Veterinaarseaduse muutmise muud eesmärgid

- EL õigusega kooskõla
- Rahvusvaheliste kohustuste täitmine
- Õigusruumi/protsesside lihtsustamine
- Andmepõhiste otsuste tegemine

B.1. Loomade identifitseerimise ja identifitseerimisvahendite nõuded

- Ühtlustatakse peetava looma märgistamiseks kasutatava elektroonse identifitseerimisvahendi heakskiitmise korda.
- Teatud peetavate loomade identifitseerimise kohta lubatakse erandeid.

B.2. Veterinaararstide registrisse andmete esitamine

- Veterinaararsti kohustust veterinaararstide registrisse töökoha kohta andmete esitamise kohta täpsustatakse.

B.3. Loomataudidest teavitamine ja tõrje

- Veterinaararstile lisandub kohustus teavitada Maailma Loomatervise Organisatsioonile (WOAH) kohustuslikult teatatavate loomataudide loetellu kuuluva loomataudi või zoonoosse haigusetekitaja diagnoosimisest PTA-d, loomapidajat ja lemmikloomapidajat.
- Laboritelele lisandub kohustus teavitada Maailma Loomatervise Organisatsioonile (edaspidi WOAH) kohustuslikult teatatavate loomataudide loetellu kuuluva loomataudi või zoonoosse haigusetekitaja diagnoosimisest PTA-d.
- Lisanduvad muude loomataudide kahtlusest ja diagnoosimisest teavituse ja nende tõrje nõuded.

B.4. PRIA-le andmete esitamine

- Kaotatakse PRIA-le paber kandjal andmete esitamise protsess.
- Muudetakse PRIA-le andmete esitamise tähtaega.

B.5. Referentlabori tegutsemise alused

- Täpsustatakse referentlabori tegusemise alused.

Eelnõu jõustumine seadusena

Kavandatud jõustumisaeg: 1. jaanuar 2027

1. jaanuar 2027	Veterinaararstide registrisse andmete esitamine; Teatud peetavate loomade identifitseerimise erandid; Loomataudidest teavitamine ja tõrje; Referentlabori tegutsemise alused.
1. juuni 2027	Koerte, kasside ja valgetuhkrute kiibistamise ja registreerimise kohustus; Lemmikloomaregister; Peetava looma märgistamiseks kasutatava elektroonse identifitseerimisvahendi heakskiitmise kord; PRIA-le andmete esitamine.
1. jaanuar 2029	Kiibistamise ja registreerimise tähtaeg praegustele loomapidajatele

Muudetavad rakendusaktid

- 1) maaeluministri 23. novembri 2021. a määrus nr 67 „[Riikliku veterinaararstide registri põhimäärus](#)”;
- 2) maaeluministri 23. novembri 2021. a määrus nr 68 „[Veterinaarteenuse osutamise kohta arvestuse pidamise ning aruande ja andmete esitamise täpsemad nõuded ja kord](#)”;
- 3) maaeluministri 25. novembri 2021. a määrus nr 71 „[Põllumajandus- ja Toiduametile esitatava teatise sisu nõuded ning esitamise kord, laboris loomataudide ja zoonoosete haigusetkitajate laboratoorsete leidude kohta arvestuse pidamise ning selle kohta aruannete esitamise täpsem kord ja aruande sisu nõuded, nende zoonooside loetelu, mille haigusetkitaja leiust tuleb Põllumajandus- ja Toiduametit teavitada, ning muude loomataudide ja zoonoosete haigusetkitajate loetelu, mille leiu kohta peab labor arvestust pidama](#)”;
- 4) maaeluministri 25. novembri 2021. a määrus nr 73 „[Põllumajandusloomade registri põhimäärus](#)”;
- 5) maaeluministri 25. novembri 2021. a määrus nr 74 „[Põllumajanduslooma märgistamise ja registreerimise ning veisepassi väljastamise kord, põllumajanduslooma tapmisest ja hukkumisest ning kõrvaldamisest teavitamise kord ning identifitseerimisvahendi eemaldamise ja asendamise nõuded](#)”;
- 6) [27 ministri määrust](#) seoses põllumajandusloomade registri nime muutmisega.

Uus regionaal- ja põllumajandusministri määrus

„Mikrokiibiga identifitseeritavate ja loomade registris registreeritava koera, kassi, valgetuhkru ja muu lemmiklooma märgistamise ning registreerimise täpsemad tingimused ja kord, nõuded andmete esitamise ja ajakohasena hoidmise kohta ning mikrokiibi asendamise nõuded“

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Täname kuulamast!